

een gebrek aan personeel werkt Brussel Mobiliteit momenteel evenwel niet aan vervoerplannen voor evenementen. Het bestuur volgt daarentegen wel de subsidies op die aan bepaalde organisatoren worden toegekend (festivals en andere events in het BHG) om alternatieven voor de auto te financieren pendelbussen, communicatieplan, enz.).

Momenteel worden de acties en campagnes rechtstreeks aan de Mobility Managers gericht, die per definitie de contactpersonen zijn voor mobiliteitskwesties bij bedrijven met een bedrijfsvervoerplan. Ze worden dus niet gericht aan de bedrijfsfederaties. Voor actie D.9 wordt evenwel samengewerkt met de bouwfederatie.

Het technische besluit “parking”, aangenomen in 2021, legt normen op voor fietsstallingen als onderdeel van milieuvergunningen. Voor grote verkeersgeneratoren zoals bepaalde eventlocaties of winkelcentra zijn er observatoria opgezet in de context van milieuvergunningen. Een vademecum over fietsstallingen is beschikbaar om te helpen bij de inrichting van de stallingen.

Kerncijfers

- Aantal scholen dat vrijwillig een schoolvervoerplan heeft opgesteld: 276 (balans 2023)
- Aantal schoolvestigingen die een schoolvervoerplan hebben opgestart ten opzichte van het totale aantal schoolvestigingen in het BHG: 486/868 = 56% (balans 2023)
- Aantal leerlingen in scholen met een SVP die zich minstens 1 dag op de 2 anders verplaatsen dan met de auto: 70% voor gewone scholen met een actief SVP (balans 2023)
- Aantal schoolstraten: 43 scholen hebben een schoolstraat (Les Chercheurs d’Air, 2023)
- Modale aandelen SVP: In het gewone onderwijs gaat 64,46% van de leerlingen uit het basisonderwijs en 86,67% van de middelbareschoolleerlingen op een andere manier dan met de auto naar school (balans 2023):
 - 43,0% van de leerlingen in gewone basisscholen (kleuterscholen en lagere scholen) verplaatsen zich actief naar school (balans 2023).
 - 22,4% van de leerlingen in gewone secundaire scholen verplaatsen zich actief naar school (balans 2023).
- 45% van de scholen met een actief SVP hebben geantwoord dat ze een fietsstalling voor de leerlingen op het schoolterrein hebben (balans 2023). 36% van de scholen met een actief SVP hebben deze vraag evenwel niet beantwoord.
- Modale aandelen BVP: 63% van de werknemers van een bedrijf met een BVP gebruiken een andere vervoerswijze dan de auto.
 -

Geïllustreerde verwezenlijkingen

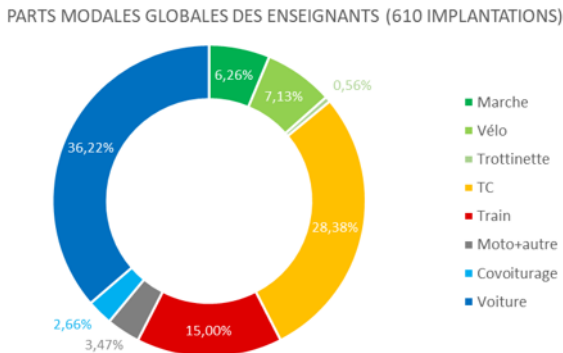
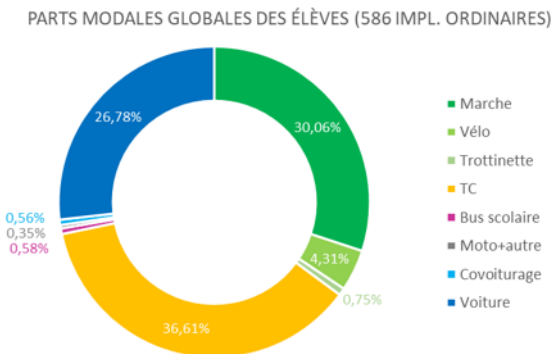
Kick-off voor 21 Brusselse scholen om een SVP op te stellen bij Brussel Mobiliteit met COREN en GoodPlanet (oktober 2023)

Voetgangersbrevet met GoodPlanet

Voetgangersbrevet met GoodPlanet

Modale aandelen van de leerlingen en het lerarenkorps voor hun woon-schooltraject (Balans 2023)

Om meer te weten te komen over de uitvoering van deze actie op lokaal niveau, kan u de volgende pagina's raadplegen over de uitwerking ervan zoals beoordeeld door de 19 gemeenten.

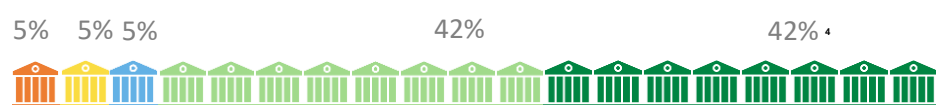
GOOD CHOICE

D.7 Verplaatsingsgeneratoren proactief ondersteunen (bedrijven, scholen, handels-, cultuur- en sportactiviteiten)

De ambitie is te focussen op dagelijkse verplaatsingen of massaverplaatsingen naar een specifieke locatie, waarvoor maatregelen, (eenmalige of permanente) tests, of structurele diensten kunnen worden geïmplementeerd.

Balans betreffende de uitvoering van de acties door de gemeenten

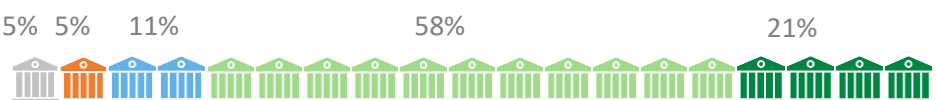
Fietsenstallingen creëren in of bij scholen
Gemiddelde : 3.16
Standaardafwijking : 1.17

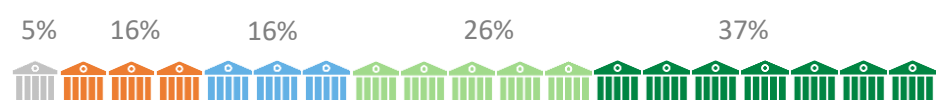
De organisatie van voetgangers- en fietsrijen ondersteunen voor het woon-schooltraject en voor de schoolverplaatsingen van scholen op het grondgebied van de gemeente
Gemiddelde : 3.00
Standaardafwijking : 1.33

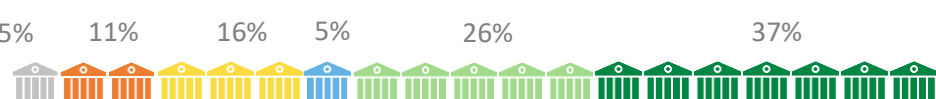
Het voetgangerstraject naar de scholen veiliger maken
Gemiddelde : 2.94
Standaardafwijking : 0.94

Een ambitieus bedrijfsvervoerplan (BVP) aannemen voor de gemeentedienst
Gemiddelde : 2.83
Standaardafwijking : 1.58

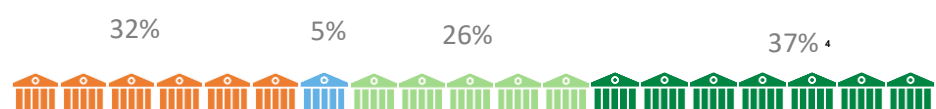
Een voorbeeld stellen als gemeentebestuur en verkozenen (fietsstalling, voorbeeldfunctie van een burgemeester op de fiets, ...)
Gemiddelde : 2.72
Standaardafwijking : 1.53

Een luisterend oor bieden, de verzoeken van scholen met een SVP beantwoorden en opvolgen, ongeacht het scholennet (infrastructuur, ondersteuning van mobiliteitsacties, mobiliteitsprojecten, rijen, ...)
Gemiddelde : 2.71
Standaardafwijking : 1.49

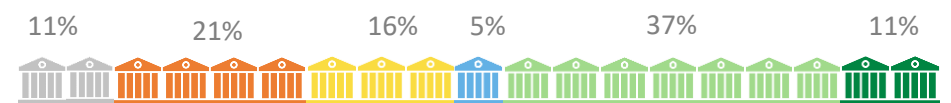

De verkeersgeneratoren actief betrekken bij discussies over het verkeersluw maken van de wijken en over de verkeersplannen (vergaderingen, werkgroepen, ...)
Gemiddelde : 2.37
Standaardafwijking : 1.74

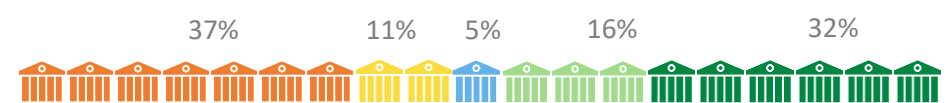

Gemiddelde : 2.00
Standaardafwijking : 1.46

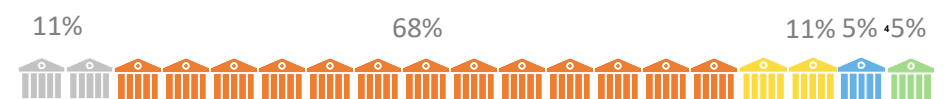
Scholen zonder SVP aanmoedigen (bewustmaking, werving) om hun prediagnoses van de schoolmobiliteit op te stellen en in te dienen

Fietsuitleendienst organiseren aan verkeersgeneratoren (scholen, bedrijven, culturele activiteiten, ...) (fietsotheek)
Gemiddelde : 1.95
Standaardafwijking : 1.78

De verkeersgeneratoren (bedrijven, sociaal-culturele centra, handelszaken, ...) bewustmaken van duurzame mobiliteit (hen aanmoedigen een bedrijfsvervoerplan op te starten, ...)
Gemiddelde : 0.41
Standaardafwijking : 0.87

Analyse van de vooruitgang en obstakels bij de uitvoering

Dit deel behandelt vier hoofdthema's: fietsen, schoolmobiliteit, communicatie en bewustmaking alsook governance. De eerste zeven acties zijn in de meeste gemeenten grotendeels uitgevoerd of in uitvoering. De volgende drie acties, die vooral gericht zijn op de verkeersgeneratoren (scholen, bedrijven, winkels), hebben de gemeenten voor het grootste deel niet uitgevoerd. Over het algemeen besteden de gemeenten veel aandacht aan het verkeer en de veiligheid rond scholen.

Bijna alle gemeenten zorgen voor fietsstallingen in de omgeving van scholen, op basis van de behoeften. De fietsstallingen in de scholen vallen evenwel niet onder de bevoegdheid van de gemeenten, en scholen moeten het initiatief nemen om binnen hun gebouwen stallingen te creëren. De obstakels die de gemeenten aanhalen, zijn onder meer dat de scholen vaak klein en compact zijn en dat "kiss-and-ride"-fietsbogen soms geschikter zijn. Sommige gemeenten melden dat er maar weinig kinderen met de fiets komen. Die vaststelling moet evenwel genuanceerd worden met de resultaten van de SVP-enquêtes: een derde van de scholieren verplaatst zich actief naar school, van wie 5% met de fiets of de step.

De meeste gemeenten ondersteunen de organisatie van voetgangers- en fietsrijen, hoewel bepaalde scholen die rijen enkel organiseren voor verplaatsingen naar het zwembad en naar andere buitenschoolse activiteiten. Sommige gemeenten zetten gemeenschapswachten in om scholen te helpen bij fietstochten. De belemmeringen aangehaald door de gemeenten hebben vaak te maken met een gebrek aan personeel en geld, zelfs al zijn er subsidies beschikbaar. Sommige gemeenten vinden het de taak van de ouders om de voetgangers- en fietsrijen te begeleiden.

Zo goed als alle gemeenten maken de voetgangerstrajecten naar de scholen veiliger door schoolstraten, veilige voetgangersoversteekplaatsen en Octopus-barrières aan te leggen. Slechts enkele gemeenten hebben de actie opgestart maar nog niet uitgevoerd. Sommige gemeenten zetten gemeenschapswachten in om te zorgen dat er veilig kan worden overgestoken, hoewel die gemeenschapswachten vaak niet beschikbaar zijn en de oplossingen van de plaatselijke werkagencies (PWA's) vaak onhoudbaar zijn voor de omkadering.

De meeste gemeenten nemen voor hun eigen gemeentedienst een ambitieus bedrijfsvervoerplan (BVP) aan. Ze stellen vaak fietsen (ook bakfietsen) ter beschikking van het personeel voor professionele

verplaatsingen en voldoen geleidelijk aan diverse verplichtingen, zoals douches en fietsboxen. Sommige gemeenten hebben hun BVP echter niet bijgewerkt wegens de administratieve last en wegens personeelsgebrek. Andere stellen zich tevreden met het strikte minimum.

De meeste gemeenten beweren een voorbeeldfunctie op te nemen als gemeentebestuur. In de meeste gevallen beschikken de gemeenten over een gemeentelijke fietsstalling, soms zelfs beveiligd. Sommige overwegen hun fietsstallingen uit te breiden omdat steeds meer werknemers met de fiets komen. De gemeenten stellen ook fietsen (en soms bakfietsen) ter beschikking van het gemeentepersoneel, om zo actieve mobiliteit aan te moedigen bij hun werknemers. Ze worden evenwel geconfronteerd met uitdagingen als een gebrek aan infrastructuur, met name grote fietsstallingen, beveiligde stallingen en douches.

De meeste gemeenten staan open voor verzoeken van scholen met een schoolvervoerplan (SVP) en bieden hulp bij het uitstippelen van veiliger routes, het verkrijgen van subsidies en de verbetering van de schoolomgeving via herinrichtingen als schoolstraten en fietsbogen. De vermelde belemmeringen zijn het gebrek aan gemeentepersoneel om te voldoen aan de verzoeken, alsook het soms onhaalbare karakter van bepaalde aanvragen.

De meeste gemeenten betrekken de verkeersgeneratoren actief bij discussies over het verkeersluw maken van de wijken en over de verkeersplannen. Er zijn veel workshops en burgerraadplegingen georganiseerd voor tal van lokale mobiliteitscontracten (LMC's) of gemeentelijke mobiliteitsplannen (GemMP's).

Bijna de helft van de gemeenten moedigen de scholen zonder SVP aan om prediagnoses van de schoolmobiliteit uit te voeren. Als die scholen zonder SVP hen contacteren, maken de meeste gemeenten hen bewust van het belang van de SVP's. Bepaalde gemeenten gaan zelfs zo ver dat ze het opstellen van een SVP verplicht maken voor scholen om schoolstraten aan te leggen. Uit de gesprekken komt naar voren dat de belemmeringen waar scholen op stuiten vaak te maken hebben met personeelsgebrek.

Bijna de helft van de gemeenten hebben systemen opgezet voor het uitlenen van fietsen aan verkeersgeneratoren zoals scholen en bedrijven. Sommige beheren deze dienst intern, terwijl andere een beroep doen op verenigingen als Pro Vélo of *Fietsbieb* om de dienst te beheren. In gemeenten die geen fietsuitleendienst hebben opgezet, spelen meerdere factoren een rol, zoals het gebrek aan fietsstallingen en complexe logistieke beperkingen op het vlak van bijvoorbeeld herstellingen, opslag en werkrachten.

Bijna geen enkele gemeente sensibiliseert de verkeersgeneratoren voor duurzame mobiliteit, aangezien ze vinden dat Brussel Mobiliteit en Leefmilieu Brussel legitiemer overkomen in deze rol.

Kerncijfers

Urbike heeft in het kader van het Cairgo Bike-project meer dan de helft van de Brusselse gemeenten begeleid.

Goede praktijken

- In het verslag "CAIRGO BIKE FOR PROS" vermeldt Urbike meerdere goede praktijken bij de verschillende gemeentediensten die begeleid werden tijdens het Cairgo Bike-project, zoals: ¹
 - de gemeente Jette heeft elektrische fietsen in combinatie met kleine professionele aanhangwagens getest en aangekocht voor de openbare reinigingsdienst. Overigens zijn de teams van Jette zo overtuigd van de doeltreffendheid van de bakfiets voor hun activiteiten dat ze nu als ambassadeurs van het project optreden en andere gemeenten aanzetten tot actie.
 - De gemeente Vorst heeft in 2023 deelgenomen aan het project met Urbike nadat ze de aanhangwagens van Jette heeft getest.
 - Er is ook een opleiding georganiseerd voor de teamleiders van de openbare reinigingsdienst van de stad Brussel om te leren rijden met hun vloot driewielers.
 - de gemeenten Vorst en Elsene gebruiken voortaan een bakfiets voor de activiteiten van hun openbare bibliotheek.

- de gemeente Watermaal-Bosvoorde beschikt over bakfietsen voor haar technische personeel dat de openbare gebouwen onderhoudt.
- het OCMW van de gemeente Anderlecht beschikt over een arbeider die helpt met kleine technische klusjes in huis, en die verplaatst zich met de bakfiets.
- de gemeente Evere gebruikt bakfietsen om de papieren post te verdelen op verschillende openbare sites.
- het OCMW van de gemeente Schaarbeek beschikt nu over een bakfiets om twee bejaarden te vervoeren. Die wordt gebruikt om de bewoners van het rusthuis op een speelse manier te vervoeren naar culturele activiteiten en naar doktersbezoeken.

- In Etterbeek heeft de gemeente bepaalde gemotoriseerde voertuigen omgebouwd tot bakfietsen, met name veegmachines. Bovendien heeft de gemeente in samenwerking met Urbike een opleiding georganiseerd om met een bakfiets te leren rijden, en heeft ze drie fietsen besteld (een bakfiets en twee fietsen met een aanhangwagen). In het verslag "CAIRGO BIKE FOR PROS" vermeldt Urbike meerdere goede praktijken bij de verschillende gemeentediensten die begeleid werden tijdens het Cairgo Bike-project, zoals: ²

- de gemeente Jette heeft elektrische fietsen in combinatie met kleine professionele aanhangwagens getest en aangekocht voor de openbare reinigingsdienst. Overigens zijn de teams van Jette zo overtuigd van de doeltreffendheid van de bakfiets voor hun activiteiten dat ze nu als ambassadeurs van het project optreden en andere gemeenten aanzetten tot actie.
- De gemeente Vorst heeft in 2023 deelgenomen aan het project met Urbike nadat ze de aanhangwagens van Jette heeft getest.
- Er is ook een opleiding georganiseerd voor de teamleiders van de openbare reinigingsdienst van de stad Brussel om te leren rijden met hun vloot driewielers.
- de gemeenten Vorst en Elsene gebruiken voortaan een bakfiets voor de activiteiten van hun openbare bibliotheek.
- de gemeente Watermaal-Bosvoorde beschikt over bakfietsen voor haar technische personeel dat de openbare gebouwen onderhoudt.
- het OCMW van de gemeente Anderlecht beschikt over een arbeider die helpt met kleine technische klusjes in huis, en die verplaatst zich met de bakfiets.
- de gemeente Evere gebruikt bakfietsen om de papieren post te verdelen op verschillende openbare sites.
- het OCMW van de gemeente Schaarbeek beschikt nu over een bakfiets om twee bejaarden te vervoeren. Die wordt gebruikt om de bewoners van het rusthuis op een speelse manier te vervoeren naar culturele activiteiten en naar doktersbezoeken.

- In Etterbeek heeft de gemeente bepaalde gemotoriseerde voertuigen omgebouwd tot bakfietsen, met name veegmachines. Bovendien heeft de gemeente in samenwerking met Urbike een opleiding georganiseerd om met een bakfiets te leren rijden, en heeft ze drie fietsen besteld (een bakfiets en twee fietsen met een aanhangwagen)

¹ CAIRGO BIKE FOR PROS, A conversion journey to cargo bikes for Brussels professionals - Lessons learned and recommendations after 3 years accompanying Brussels-based professionals in their conversion to cargo bikes through the cAIRgo bike project, Urbike, 2024

Studie van de opvolging van het Gewestelijk Mobiliteitsplan "Good Move"

² CAIRGO BIKE FOR PROS, A conversion journey to cargo bikes for Brussels professionals - Lessons learned and recommendations after 3 years accompanying Brussels-based professionals in their conversion to cargo bikes through the cAIRgo bike project, Urbike, 2024

Bakfietsopleiding door Urbike in Etterbeek

- In Sint-Gillis is het Partnerdorp een bedrijvent centrum dat ecologisch beheerde kantoorruimtes aanbiedt, gedeelde diensten en begeleiding op maat om de ontwikkeling van de bedrijven te ondersteunen. Het doel bestaat erin een omgeving te creëren die bevorderlijk is voor het scheppen van economische waarde zonder dat het leefmilieu eronder lijdt. Deze bewustwording wordt mogelijk gemaakt via de beginselen van de kringlooeconomie, waaronder aquaponische teelt, een gedeeld sorteercentrum, kelders die gebruikt worden voor stedelijke voedselproductieprojecten, de installatie van zonnepanelen, een compostvat voor organisch afval, alsook de terbeschikkingstelling van een Cambio-wagen en deelfietsen, ...

Partnerdorp in Sint-Gillis

- In Jette heeft de gemeente (met het OCMW) de vereniging Fietsbieb gesubsidieerd, die kinderfietsen ter beschikking stelt (tot 12 jaar), met een verhuursysteem van 20 euro per jaar en de mogelijkheid om van fiets te veranderen als die te klein wordt voor het kind.

Kinderfietsbibliotheek